

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

21. Utrum in eodem actu possint dari plures malitiæ, solo numero distinctæ, & in confessione aperiendæ? Et de hac quæstione pendet decisio multorum casuum in praxi sæpius occurrentium. Et inter alia, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

tra Sotum, & Reginaldum, explicare contumelias graves, sed satis esse dicere: Toties contumelia affecti Petrum, Ioannem, &c.

Sup. hoc in Ref. 1. not. pr. et citat. § 2. & in Ref. 3 in eodem §. 4. Notent Confessarij, quod etiam hæc doctrina est applicanda, & practicanda in detractionibus; & sic à multis scrupulis, & interrogationibus immunes erunt. Vide Bonac. *tr. de Sacram. disp. 5. q. 5. sect. 2. punct. 2. §. 3. difficult. 3. num. 17* qui nostram sententiam probabilem vocat. Aliqua etiam, quæ ad hanc materiam pertinent, reperies in *trati. 4. de Sacram. tertie huius Operis Partis*, * *Resol. 67.*

* Quæ hic est infra Ref. 165.

RESOL. XX.

Virum, ita ut in superiori casu sentiendum sit, quando quis infert iniuriam pluribus personis an vero sit necessarium explicare in confessione numerum personarum?

Sed resolutio huius casus pendet ex illa questione, utrum in eodem actu possint dari plures malitie, solo numero distinctæ? Ex part. 1. tr. 7. Ref. 29.

§. 1. **E**xplicandum esse censuit Yribarne in 4. sent. disp. 17. disp. 1. §. sect. 8. to. 2. nam, dum eadem iniuria in plures est prolata, tot peccata committuntur, quot personæ afficiuntur tali iniuria: damna siquidem causata in fama & honore, eatenus iuxta numerum personarum numerantur, ut nequeant cadere sub vnica exiltimatione, perinde atque damnum illatum in vita. Ita enim sentit Bonacia *de Sacram. disp. 5. q. 5. sect. 2. punct. 2. §. 3. diff. 3. n. 16.* vbi ait, qui pluribus iniuriam intelit, teneri numerum personarum exprimere: non, quia pluritas personarum, præcisè, sit circumstantia mutans speciem; sed, quia est obiectum terminans, & determinans ipsum actum, ut aliquid spectans ad ipsius substantiam quasi indiuiduam: cum autem ipse actus indiuidualis exprimendus sit in confessione, & hic exprimi sufficienter nequeat, non expresso numero personarum; sequitur, numerum personarum exprimendum esse. Et in terminis hanc opinionem sequitur, præter Zerolam in *praxi panit. cap. 12. q. 4. 8.* & Henriquez *lib. 5. c. 5. n. 4.* sequitur, inquam, Valquez, *vbi infra*, & Tannerus in 2. disp. 4. q. 2. dub. 4. n. 55.

Sup. hoc in Ref. seq. in principio, & ex consequentibus in multis alijs Ref. illi frequentibus. 2. Sed resolutio huius casus pendet ex illa celebri questione, utrum in eodem actu possint dari plures malitie, solo numero distinctæ? Negat P. Suar. in 3. p. re. 2. disp. 22. sect. 5. n. 4. Affirmat Valquez etiam in 3. p. rom. 4. q. 9. art. 1. dub. 4. n. 4. Sed, licet Suarez teneat negatiuam sententiam asserit tamen, confitendum esse necesse non numerum personarum. Sed magis consequenter loquitur Valquez: nam n. 8. ait: [Hoc dixerim in opinione hac, quam credo probabilior, in eodẽ actu esse posse duplicem malitiam solo numero differentem; cuius contrarium non existimo improbabile: & secundum illam tenentur, qui eam sequuntur, dicere, eam circumstantiam non esse necessariò explicandam.] Vbi vides, eos, qui tenent, in eodem actu nõ esse posse plures malitias solo numero distinctas, quam opinionem probabilem vocat Valquez, debere dicere in nostro casu, circumstantiam, & numerum personarum non esse in confessione aperiendum; iuxta sententiam, quam sequimur, circumstantias aggravantes non esse aperiendas in confessione.

3. Dices: Vnitas peccatorum non tantum defumi debet ex vnitate actionis; sed etiam ex multiplicitate personarum, circa quas versatur actio: sed in proposito casu reperiuntur plures personæ, & plura subiecta, circa quæ versatur illa iniuria: ergo sunt plura numero peccata. Respondeo, vnitatem, & multiplicitem peccatorum defumi ex vnitate, & multiplicitate personarum, & subiectorum, quando actio fit succes-

siuè circa plures personas, non quando fit tota simul circa plures personas, ut in nostro casu: quando enim quis fert iniuriam erga decem homines, illa iniuria respicit illos decem homines; per modum vnus obiecti, & ideo vnica habitudine transcendentali ad illos tenet. Quapropter, licet vnusquodque ex his obiectis per se possit terminare actum sibi ad quantum, & ita possent esse ad alia obiecta plures respectus distincti; tamen ut cadunt sub tali actu, nullum illorum obiectorum per se sufficit ad terminandum aliquem respectu illius actus, sed solum omnia coniunctim. Ergo, &c. Sed, his non obstantibus, contrariam sententiam cum Valquez, tenendam esse puto, & eum citatis DD. Sed ad alia deueniamus.

RESOL. XXI.

Virum in eodem actu possint dari plures malitie solo numero distinctæ, & in confessione aperiendæ?

Et de hac questione pendet decisio multorum casuum in praxi sæpius occurrentium.

Et inter alia, que ex doctrina supradictæ questionis inferuntur, septem casus assignantur in totum huius Resolutionis.

Et tandem notatur, quod si quis vno icu tres occideret Clericos, in tres excommunicationes incurreret.

Idem est dicendum de irregularitate. Secus autem si ter percuteret Clericum, nam tunc tantum incurreret excommunicationem. Ex part. 3. tr. 4. Ref. 163. alias 164.

§. 1. **D**E hac questione pendet decisio multorum casuum in praxi sæpius occurrentium. Partem negatiuam tenet Filliucius *to. 2. tr. 2. c. 8. n. 320.* Layman in *Theol. mor. lib. 1. trati. 3. c. 3. n. 2.* Duadus in *Bull. Con. l. 3. §. 3. q. 2. n. 3.* Megala in 1. part. lib. 5. c. 12. n. 4. & Suarez in 3. part. tom. 4. disp. 22. sect. 5. n. 33. vbi tamen asserunt, in hoc casu debere explicari eas circumstantias in confessione, non, quia multiplicentur peccata, sed, quia a: gent peccati grauitatem. Et ratio est, quia licet actus tendat in plura obiecta materialiter distincta, non tamen tendit in illa per modum plurium, sed per modum vnus.

2. Sed qui probabiliter tenet circumstantias aggravantes non esse in confessione explicandas, poterit consequenter sine peccato in tali casu istas reticere, quod minimè dicendum est. Et ideo affirmatiuam sententiam amplectendam esse puto, quam etiam tenui in *tr. de circumstantiis resol. 29.* cum Valquez, cui nunc addo Salas in *part. 2. tr. 1. 3. disp. 3. sect. 2. n. 19.* Azorium *tom. 1. lib. 4. c. 4. ques. 5. §. 6.* Henriquez *lib. 5. c. 5. n. 4.* Pelantium in *addit. ad 3. p. q. 10. disp. 3.* Yribarne in 4. sent. tom. 2. disp. 17. disp. 1. §. sect. 8. Clauem in *Regiam lib. 2. c. 5. n. 14.* & alios. Dico igitur, quod in eodem numero actu physico reperiuntur plures malitie morales numero distinctæ, & consequenter censentur plura numero peccata, quæ omnino sunt in confessione explicanda.

3. Ex hac secunda opinione inferitur.

Primò, quod qui statuit totam Quadragesimam vnico voluntatis actu non ieiunare, tot peccata committere, quot sunt dies Quadragesimæ, & idem dicendum est de eo qui statuit omittere Missam, vel Officium diuinum per totum annum; aut habuit voluntatem occidendi multos homines, quod etiam intellige de simplici complacentia voluntatis, ac delectationis morose. Vnde si quis de præsentis sibi complacere, seu delectetur morosè, de triplici actu nefando antea habito committere tria peccata delectationis morose moraliter numero distincta, & in confessione aperienda. Vide Mollesium in *sum. tom. 1. tr. 8. c. 7. n. 19.* Salas in *p. 1. tr. 1. 3. disp. 5. sect. 6. n. 6.* Pelantium in *addit. ad 3. part. q. 10. disp. 3.* & alios.

4. Secundo infertur cum Nauarro in cap. 6. numero 18. Vgolino de cens. tab. 1. capite 16. §. 3. Megala in 1. part. lib. 5. cap. 1. 2. n. 4. ad 2. & aliis; Petrum v. g. volentem occidere Paulum cum tota sua familia, duo tantum peccata interna homicidij committere; quia tota familia in iure pro vna persona reputatur, & vna familia est multarum personarum collectio, sicut grex ouium, & bibliotheca, est quoddam totum ex multis rebus tanquam ex partibus constitutum.

5. Sed his non obstantibus contrarium tenet Salas, & Molfesius ubi supra. Azorius tom. 1. lib. 4. cap. 4. quæst. 3. & alij. Hic etiam nota, quod si libri furatus, vel oues, v. g. essent plurium dominorum pro indiuiso, non ceteri plura numero peccata, vt docet Valquez in 3. p. 10. 4. q. 9. 1. dub. 4. n. 5. licet contrarium asserat Molina tom. 4. disp. 4. 1. num. 4. secus autem si essent diuersorum dominorum pro diuiso; nam essent diuersa peccata in confessione explicanda, & ita tenet Henriquez lib. 5. cap. 5. num. 4. Molina loc. citat. & alij.

6. Tertio infertur vno sermone maledicentem Deum, B. Virginem, & D. Petrum, tria peccata numero distincta committere. Sed quid dicendum de eo, qui maledicit Deum, & duodecim Apostolos, vel imprecatur mortem Paulo, & toti familie illius; Henriquez lib. 5. c. 8. n. 4. docet vnum peccatum committere. Fagundes præc. 2. l. 3. c. 5. n. 10. Duardus in Bull. Cæn. lib. 3. §. 3. quæst. 2. n. 3. Megala in 1. part. l. 5. c. 12. n. 4. ad 2. Vgolinus de cens. tab. 1. c. 16. §. 3. n. 8. & alij putant esse duo peccata: Valq. verò in 3. part. 10. 4. q. 9. 1. art. 1. dub. 4. n. 10. Molfesius in sum. 10. 1. tr. 8. c. 7. n. 19. Azorius 10. 1. lib. 4. c. 4. quæst. 5. tenent, in tali calu tredecim peccata moraliter numero distincta committi, explicanda in confessione.

7. Quarto infertur, lædentes eodem verbo famam, & honorem trium, tria peccata numero committere, in confessione aperienda; sicut qui vno icu occideret tres. Ita Filiucius tom. 2. tract. 2. 1. cap. 9. nu. 315. Yribarne 4. sent. tom. 2. disp. 17. disp. 15. sect. 8. Valquez & Azorius locis citatis, & ego etiam alibi resol. 29. de circumstant. aggrau.

8. Quinto infertur, simul recogitantem in vna molitie plures coniugatas, plura peccata in illo actu physico moraliter numero distincta committere in confessione aperienda. Ita Henriquez lib. 5. cap. 8. n. 8. Reginaldus 10. 2. lib. 22. cap. 8. sect. 9. in fine. Toletus lib. 3. c. 7. & alij.

9. Sexto infertur, inducentem vnico verbo quatuor, v. g. ad peccandum, quatuor peccata committere in confessione explicanda. Ita Sanchez in summa, tom. 1. lib. 1. cap. 6. n. 8. Valquez in part. 2. q. 7. 1. art. 7. n. 15. Salas in part. 2. tr. 3. disp. 5. sent. 13. n. 110. & alij.

10. Et tandem, Septimo à fortiori infertur quod coniugatus, qui cum vxore alterius adulterium committit, vno actu duplicem malitiam iniustitiæ contrahit, vnam contra propriam vxorem, alteram contra virum alterius: similiter Religiosus qui rem habet cum Moniali, committit duo sacrilegia moraliter numero distincta: præterea, si quis vno icu occidit tres homines, tria homicidia numero distincta committit. Et horum omnium supradictorum in presenti resolutione alia ratio adduci non potest; quia malitia peccati consistit in respectu contrarietatis ad rectam rationem. Cum autem actus dicat ordinem ad plura obiecta, ex quorum vnoquoque pro se procedunt contrarietas ad rationem, concedendum est esse plures malitias numero distinctas, & ideo plura numero peccata explicanda in confessione, vt ex vsu omnium Christianorum patet.

11. Notandum est etiam hic obiter, quod si quis vno icu tres occideret Clericos, in tres excommuni-

v. Quarto & magis late in 10. 5. 2. 2. Resol. 53.

Sup. hoc inf. in Ref. 29. §. 1. in fine.

Alibi supra in Ref. 20. signanter à §. 2. & in Ref. 21. & infra in Ref. seq. & in aliis eius ter. tie not. & ex consequent. in multis aliis Ref. hu. ius tr. signat. in Ref. 28.

Sup. hoc primo infra in Ref. 24. & c.

Sup. hoc secundo in Ref. seq. §. 1. in fine, & seq. & c.

Sup. hoc verò. Tertio, & seqq. Quarto, & Sexto, septimo, & Octauo, in Ref. præterita, in §. Quarto §. vit §. Secundo. §. Tertio §. Quarto. §. sed his, & pro Octauo etiam in §. vit. huius Ref.

Sup. hoc no. in fine Ref. seq. & in aliis eius not. vit.

Sup. hoc decimo in Ref. præterita §. Quinto & in alio §. eius annor.

RESOL. XXII.

An ratione distinctionis numerica obiectorum peccata numero distinguantur?

Et pro praxi huius questionis multi casus cursum adducuntur, in corpore huius Resolutionis; sed fere omnes magis late in suis specialibus Resolutionibus in hoc ipso tractatu pertractantur? Ex part. 9. tr. 9. & Misc. 4. Ref. 56. aliàs 55.

§. 1. DE hac questione alibi à nobis actum est. Nunc illam iterum tracto propter aliquos casus in particulari, qui ab ipsa deducuntur. Dico igitur, quod aliqui negant; dicunt enim peccata non multiplicari numero propter multiplicationem indiuiduam obiectorum, atque ad eò actum tendentem indiuisibiliter in plura obiecta numero tantum distincta, vnum tantum esse peccatum, & simplicem malitiam habere. Supponunt enim non posse duas malitias tantum numero distinctas eidem subiecto inesse, quia omnia fundamenta eiusdem rationis in malitiam eandem quasi conspirant. Hinc Pater Leandrus de Sac. 10. 1. tractat. 5. disput. 8. §. 3. quæst. 19. & seqq. plures casus deducit. Primò, qui vnico actu voluntatis vult v. g. decem homines occidere; aut ad decem mulieres eiusdem conditionis accedere; aut ad eandem mulierem decies accedere, non debet explicare illam circumstantiam obiectorum. Secundò; qui de facto vnico icu decem occidat homines, non committit decem peccata necessariò fatenda, sed sufficit confiteri solum malitiam specificam; non autem distinctè totam malitiam indiuidualem peccati; sufficit enim dicere, occidi aliquos homines. Tertio: qui vnico verbo lædit famam, & honorem v. g. trium hominum, non committit tria peccata. Quarto: si quis vnico icu tres occidat Clericos, in tres excommunicationes, nec in tres irregularitates minime incurrit. Nec Iudex ferens sententiam mortis contra tres, incurrit tres irregularitates. Quintò: qui vult occidere Petrum cum tota sua familia, vnicum tantum committit homicidium. Sextò: qui maledicit Deo, & duodecim Apostolis, aut imprecatur malum Paulo, & toti eius familie, vnicum tantum peccatum committit. Septimo: qui vno tempore & actu pluribus iniuriam infert, non tot peccata committit quot sunt personæ, quæ tali iniuria afficiuntur. Octauò: qui vnico actu furripet à pluribus quantitatem notabilem, non plura committit peccata, nec tenetur in confessione explicare numerum personarum. Nonò: qui vnico actu voluntatis statuit omittere Officium Diuinum per integrum mensem, aut ieiunium per totam Quadragesimam vnicum tantum committit peccatum; secus autem si postea dictum actum voluntatis executioni mandaret non recitando, nec ieiunando; nam tunc tot peccata committeret, quot ieiunia frangeret, vel officia omitteret. Decimò: qui vnico actu molitici recogitat plures coniugatas, aut plures moniales, non committit plura peccata, sed sufficit dicere habui molitiam cum cogitatione in coniugatas, seu in moniales. Vndecimò: qui vnica vice leandalum dedit, non tenetur explicare